

for vurderingen af, at de pågældende måtte anses for en fare for statens sikkerhed, ikke fremlagt. Både byretten og landsretten fandt frihedsberøvelserne lovlige, hvorfor disse i flere omgange blev opretholdt. Efter at sagerne blev indbragt for Højesteret, fremlagde Rigspolitiet imidlertid en række oplysninger om grundlaget for afgørelsen om udvisning, som ikke tidligere havde været fremlagt.

Den 2. juli 2008 afsagde Højesteret kendelse i de to sager (UFR 2008 side 2394 og side 2406). Højesteret udtalte i sine enslydende kendelser, at byrettens og landsrettens prøvelse af frihedsberøvelserne i de to sager ikke havde levet op til de krav, der måtte stilles til domstolskontrollen i sager af den pågældende karakter. Højesteret ophævede på den baggrund byrettens og landsrettens afgørelser og hjemviste sagerne til fornyet behandling ved byretten med henblik på, at den fornødne domstolskontrol kunne ske. Selv om beslutningen om frihedsberøvelse skete for at sikre gennemførelsen af udvisningsafgørelsen, som igen er baseret på afgørelsen om, at udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, og selv om gyldigheden af disse afgørelser ikke kan prøves under en sag om frihedsberøvelse i henhold til § 37, fandt Højesteret, at en kontrol af frihedsberøvelsens lovlighed skulle indebære en vis prøvelse af det faktuelle grundlag for afgørelsen om, at udlændingen måtte anses for en fare for statens sikkerhed. Højesteret fandt endvidere, at der måtte kræves en rimelig sandsynliggørelse af, at der havde været et sådant faktisk grundlag for farevurderingen, at frihedsberøvelsen ikke kunne anses for uhjemlet eller ubegrundet, jf. herved også EMRK artikel 5, stk. 4. Denne sandsynliggørelse må ske ved, at myndighederne for retten fremlægger de i så henseende fornødne oplysninger med passende adgang til kontradiktion.

Sagerne har efterfølgende været behandlet på ny af byretten, landsretten og Højesteret. I byretten og landsretten blev der i relation til den efterfølgende behandling – til sandsynliggørelse af grundlaget for farevurderingen og dermed udvisningen – fremlagt de oplysninger, der af Rigspolitiet var blevet fremlagt for Højesteret, samt yderligere materiale. Såvel byretten som landsretten vurderede, at der var fremlagt de i så henseende tilstrækkelige oplysninger om baggrunden for udvisningen, hvorfor frihedsberøvelserne blev opretholdt som lovlige.

Procesbevillingsnævnet meddelte herefter tilladelse til, at sagerne om frihedsberøvelsernes lovlighed kunne indbringes for Højesteret.

I oktober 2008 udrejste den ene tunesiske statsborger frivilligt.

Den 19. november 2008 afsagde Højesteret på ny kendelse i de to sager (UFR 2009 side 420 og side 426).

Højesteret godkendte frihedsberøvelsen i den ene sag, men ikke i den anden sag.

For så vidt angår den sag, hvori den ene tuneser var udrejst, fandt Højesteret, at det med de oplysninger, der var fremlagt om den pågældende, var rimeligt sandsynliggjort, at der havde været et sådant faktisk grundlag for farevurderingen af den pågældende, at frihedsberøvelsen ikke kunne anses for uhjemlet eller ubegrundet.

I den anden sag nåede Højesteret derimod frem til, at det ikke var rimeligt sandsynliggjort, at der havde været et sådant faktisk grundlag for farevurderingen af den pågældende, at der var grundlag for en frihedsberøvelse af den pågældende.

Højesteret henviste i kendelsen af 19. november 2008 til sin tidligere kendelse af 2. juli 2008, hvorved Højesteret fandt, at der skulle fremlægges sådanne oplysninger om det faktuelle grundlag for farevurderingen, at der er mulighed for en vis prøvelse som beskrevet. Da der ikke var fremlagt oplysninger om grundlaget for efterretningstjenestens vurdering, hvorefter den pågældende udlænding havde haft en tæt forbindelse til den (nu udrejste) anden udlænding og en mere overordnet rolle i planerne om at dræbe tegneren bag en af Muhammed-tegningerne, og da der ikke var anført noget om, hvorledes de øvrige oplysninger om den pågældende udlænding var tilvejebragt, fandt Højesteret, at oplysningerne om den pågældendes aktiviteter og om en forbindelse mellem den pågældende og den anden udlænding ikke var tilstrækkeligt belyst. Der havde som følge heraf ikke i fornødent omfang været mulighed for kontradiktion og for at foretage en prøvelse af det faktuelle grundlag for afgørelsen om, at den pågældende måtte anses for en fare for statens sikkerhed.

2.8.1.1. Praktisk behandling af sager vedrørende frihedsberøvelse

Erfaringsgrundlaget med anvendelse af frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36 af udlændinge, der er administrativt udvist i medfør af udlændingelovens § 25, nr. 1, er meget begrænset, idet sådanne frihedsberøvelser kun har været anvendt af Rigspolitiet i fire tilfælde (alle i 2007 og 2008).

2.8.2.1. Isolation

Udlændingelovens § 37 c omhandler frihedsberøvelse i isolation.

Efter bestemmelsen må indgrebet alene anvendes, hvis det er proportionalt, og andre mindre indgribende